

סיירת זה"ב בגן מפגש בנושא חצייה בטוחה

חשוב לדעת

ילדים עד גיל 9-10 אינם מפותחים דיים ואינם מצוידים במיומנויות המאפשרות להם להתנהל באופן בטוח לבדם בדרכים. חשיבתם מרוכזת בעצמם (אגוצנטרית) והם אינם יכולים לראות סיטואציות מנקודת המבט של אחרים (של הנהגים, למשל). הילדים בשלב זה אינם מיומנים בפיצול קשב – הם יכולים להתרכז בדבר אחד בלבד, ולכן אינם יכולים להתמודד עם מצבי תנועה מורכבים (כמו בעת חציית כביש). על המבוגרים להכיר במגבלות המאפיינות ילדים צעירים ומקשות עליהם להתמודד ולהשתלב במרחב התנועה.

המסר שנעביר לילדים

- לעצור – כשמגיעים לשפת הכביש עוצרים.
- להביט – מתבוננים לכל הכיוונים.
- להקשיב – מקשיבים, ורק כשהכביש פנוי חוצים.
- לתת יד למבוגר – ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד.

עזרים:

ווסט זוהר למבוגר
2 ווסטים זוהרים לילדים
משטח מעבר חצייה
שיר – ללה
קופסת פלאים
ללה

פתיחה – הצגה עצמית, שתפו את הילדים בחשיבות הנושא עבורכם, הניחו את מעבר החצייה במרכז החדר.

פעילות פתיחה - קופסת הפלאים

הכניסו לקופסה את הווסט הזהר. בקשו מהילדים לגלות מה בקופסה על ידי שאלות שתשובתן "כן" או "לא".
דוגמא לשאלות: זה עשוי מפלסטלינה? אוכלים את זה? זו מכונית? וכד'. אחרי מספר שאלות, הראו לילדים את הווסט, לבשו אותו, והסבירו להם מה הקשר שלו לנושא בטיחות בדרכים.

סיפור - הקריאו את הסיפור "הכירו את ללה" מאת נטע סילוני

כמו בכל יום חמישי, גם היום אמא ואני הלכנו ברגל לגן, ואני ספרתי את המכוניות שעברו בכביש. כשהגענו לשפת המדרכה עזבתי את ידה של אמא וכמעט שכחתי לעצור.
ראיתי מכונית נוסעת בדייק לכיוון מעבר החצייה.
אמא צעקה, "נדב!!!!"
עצרתי ממש על שפת הכביש. המכונית עצרה לידי בחריקת בלמים.
מהמכונית יצאה אשה שניראתה מבהלת ואמרה, "ילד, כמעט ירדת לכביש בלי לעצור ולהביט. מזל שלא קרה כלום!"
הרגשתי דמעות קטנות בעינים, ולא עניתי. שתקתי.
אמא הגיעה בינתיים למעבר החצייה. היא לא אמרה כלום, רק החזיקה את היד שלי קצת יותר חזק מאשר בדרך כלל.
אמא ואני הבטנו לכל הכוונים, ורק כשהיינו בטוחים שאף מכונית לא מתקרבת, חצינו את הכביש.
"מה קרה? שכחת את הכללים?" שאלה אמא כשנכנסנו לגן.

"כן, לא שמתי לב, עניתי.
 אמא לטפה את ראשי. היא נבהלה מאוד, אני יודע. לפני שנפרדתי ממנה אמרתי, "אולי אני אמציא סימן שיזכיר לי ולכל הילדים את הכללים, ולא נשכח אותם אף פעם."
 "רעיון טוב!" אמרה אמא, והלכה.
 "צריך לזכור את כל הכללים, חשבתי בלבי. "לעצור, להקשיב לקולות, להביט לכל הפונקים, לתת יד למבגר – ולחצות בזהירות ובמהירות את הכביש. מה יכול להזכיר לנו את כל הכללים בבת אחת?" ופתאום ידעתי.
 "להקשיב... להביט... לתת יד... לחצות... להקשיב... להביט... ללה. חברה שקוראים לה ללה תזכיר לנו את הכללים. להקשיב, להביט, לתת יד, לחצות – ללה."
 נסיתי ליצר כל מיני ללות. בסוף יצאה לי ללה כזאת שמיד אהבתי.
 אחרי שהצגתי אותה לכל ילדי הגן במפגש, קפלתי אותה והכנסתי לכיס, כדי שהיא תהיה אתי כל הזמן. מאז אני וכל החברים בגן לא שוכחים את כללי הזהירות בכביש. ואם אנחנו שוכחים, ללה מזכירה לנו.

שיר: "ללה שלנו יש 4 עצות" (לפי מנגינת "לכובע שלי")
 למדו את הילדים את השיר עם התנועות:

ללה שלנו יש ארבע עצות:
 להביט, (אצבע לכיוון העין)
 להקשיב, (אצבע לכיוון האוזן)
 לתת יד, (אצבעות שלובות זו בזו)
 לחצות. (אצבעות מתרחקות מהגוף בתנועת חצייה)
 עם ללה נחצה את הכביש כמו גדולים, (תנועות הליכה עם הידיים)
 כי ללה שומרת על כל הכללים. (הצדעה)

חידון ללה - שאלו את השאלות הבאות. הזמינו אותם להרים את היד כשהתשובה נכונה

- האם אמא ונדב הלכו לבית הספר? לא
- האם אמא ונדב הלכו לגן? כן
- האם נדב עזב את היד של אמא ורץ לכביש? כן
- האם אמא נבהלה? (בקשו מהילדים להסביר למה.)
- האם הנהגת נבהלה? (בקשו מהילדים להסביר למה.)
- האם נדב המציא סימן שקוראים לו ללה? (בקשו מהילדים להסביר מה ללה מזכירה לנו.)
- האם נדב יכול לחצות את הכביש בעצמו?
- האם נדב יכול לחצות את הכביש עם אמא?
- האם אמא יכולה לחצות את הכביש לבד?
- האם אפשר לחצות את הכביש בכל מקום שרוצים?
- האם צריך לחצות את הכביש במעבר חצייה?

מעבר חצייה – הדגמה של חצייה בטוחה

הזמינו שני ילדים, כל ילד ילבש ווסט זוהר. תנו להם יד, עצרו לפני מעבר החצייה, צעדו צעד אחד אחורה, התבוננו לצדדים, הקשיבו לקולות התנועה, וכשהכביש פנוי, חצו אותו לצד השני כשאתם ממשיכים להביט לצדדים. כשתגיעו לצד השני הזמינו את הילדים למחוא כפיים ובחרו שני ילדים נוספים להדגמה. אפשרות לשילוב ילדים נוספים: נהגים על מכוניות בימבה, רמזור למכוניות, רמזור להולכי רגל. ילדים שמחזיקים שלט מצויר: להביט, להקשיב, לתת יד, לחצות. תוכלו לשוחח עם הילדים על מעברי חצייה בקרבת הגן או בית הספר, על רמזורים להולכי רגל ועל כללי ההתנהגות מולם.

משחקים נוספים לבחירה:

איפה ללה?

בחרו ילד אחד שיצא לרגע מהחדר. החביאו את ללה הבובה. כשהילד ייכנס, בקשו ממנו לחפש את בובת ללה. אם הילד מתקרב למקום המחבוא, שאר הילדים יקראו לעברו בקול "ללה, ללה". אם הוא מתרחק, הם ילחשו "ללה, ללה". לאחר שימצא את הבובה, יהיה עליו לציין כלל אחד שיש לשמור בדרכים.

פנטומימה

בקשו מכל ילד בתורו להדגים בפנטומימה כלל אחד שקשור לחצייה בטוחה. שאר הילדים ינחשו מהו הכלל.

פעילות סיכום

חלקו לכל הילדים מדבקה בצבעי הרמזור, או שימו להם חותמת.

קריאת סיום:

"מה אנחנו מבטיחים – להיזהר בדרכים", חזרו על הקריאה 3 פעמים, בכל פעם יותר חזק הזמינו את תורני הגן לסייע לכם כשהם לובדים את האפודים הזוהרים. קראו יחד אתם והתורנים – מה אנחנו מבטיחים? והילדים עונים – להיזהר בדרכים

פוסטר החברים מהרמזור

הראו לילדים את הפוסטר של החברים מהרמזור, ספרו להם שללה יש עוד שני חברים: נונו וראש ראש. בקשו מהגננת לשים את הפוסטר במקום מרכזי.

פעילות יצירה

בתום המפגש ניתן להתחלק לקבוצות כל ילד יקבל דף פעילות

אפשרויות נוספות להרחבה:

אפוד מאל-בד צהוב לכל ילד - גזרו מלבן מאל-בד צהוב, קפלו אותו לחצי, וגזרו פתח עגול להכנסת הראש. את האפודים ניתן לקשט בדמותה של ללה או בתמרור עצור. האפודים ילוו אתכם בכל פעילות

ללה שלי - בקשו מהילדים לצייר את ללה או ליצור אותה מחומרים שונים לדוגמא: ללה מפונפונים ירוקים, מפלסטינה וכדומה

מידע נוסף ורעיונות לפעילות ניתן למצוא: באתר אור ירוק – מרכז הדרכה גני ילדים בדף הפייסבוק - זה"ב בגן

עזרים לגן ניתן לרכוש בחנות הבטיחות באתר אור ירוק אתם מוזמנים לשלוח תמונות ולשתף אותנו בחוויה הקפידו לשלוח תמונה ללא ילדים

הצגה - חציה נכונה

הגננת מודיעה לילדים שיש ילד חדש שהגיע לגן, היא מזמינה אותו להיכנס. הוא לא נכנס. במקומו נכנסת המתנדבת.

מתנדבת: שלום שמי (שם המתנדבת) ואני סבתא של (שם המתנדב) הוא מאד, ביישן והוא לא אוהב רעש. אז רק אם תהיו בשקט אבל ממש ממש, בשקט הוא יסכים להיכנס. אתם יכולים לעשות את זה?

ילדים: כן! כן!

סבתא: יופי אז עכשיו כולנו נהיה בשקט ונראה אם הוא יכנס

ילדים משתתקים (בע"ה) המתנדב נכנס בביישנות. (לבוש סמלי כילד – כובע קסקט חולצת טריקו ושלייקס) ומתיישב בכיסא שהוכן לו מראש.

הילדים בוודאי יצחקו ויגידו שהוא בכלל לא ילד. המתנדב יוצא מיד החוצה.

סבתא: אמרתי לכם שהוא לא אוהב רעש... אז בואו נעשה הסכם. בכל פעם שאני מוחאת כף אתם משתתקים ושמים אצבע על הפה. בסדר? בואו ננסה

מתנדבת מוחאת כף הילדים צריכים לשים ידיים על הפה. מתרגלים כמה פעמים ואז

המתנדבת קוראת למתנדב לחזור פנימה. הוא נכנס ומתיישב שוב בכיסא שלו (מחזיק כדור ביד)

מתנדב: שלום, אני (אומר את שמו) הבאתי כדור כדי שנוכל לשחק יחד. (מניח את הכדור מתחת לכיסא) מאד שמחתי הבוקר ללכת לגן ולהיות פה איתכם.

מתנדבת: "ללכת" - אתה רצת כל הדרך כמו משוגע אפילו את מעבר החציה חצית בריצה

מתנדב: נכון! כי רציתי כבר להגיע לגן החדש שלי וחוף מזה איך הייתי מנצח אותך!

מתנדבת: אתה לא ניצחת אתה הפסדת

מתנדב: איך זה יכול להיות? אני הגעתי ראשון.

מתנדבת: אתה הפסדת כי חצית לא נכון את מעבר החציה. אסור לרוץ במעבר חציה

מתנדב: בטח שמותר

מתנדבת: אסור

מתנדב: מותר

מתנדבת: ילדים מותר לרוץ במעבר חציה?

ילדים: לא!!!!

מתנדבת: בבקשה, הנה לך

מתנדב: מה פתאום, בטח שמותר

מתנדבת: אסור

מתנדב: מותר

מתנדבת: אסור, זה מסוכן

מתנדב: עובדה שלא קרה לי כלום

מתנדבת: זה שלא קרה לך כלום זה לא אומר שזה בסדר, כי יכול היה לקרות לך

מתנדב: אבל לא קרה

מתנדבת: אתה יודע מה? אולי פשוט תראה לילדים פה בגן איך חצית את הכביש במעבר

החציה? והם יגידו אם חצית נכון או לא..

מתנדב: אין לי שום בעיה להראות להם. בשמחה אני אראה להם איך חוצים כביש

מתנדבת: ילדים אתם רוצים ש... יראה לכם איך הוא חצה את הכביש היום

ילדים: כן!!!

מתנדבת: נהדר. הוא יראה לכם ואתם תחליטו אם הוא חצה נכון או לא בסדר?

ילדים: כן!!

מתנדבת: יופי. אז במקרה, ממש במקרה יש לנו מעבר חציה

מתנדבים פורסים את שטיח מעבר החציה

מתנדב: את תראי שאין מה ללמד אותי, אני יודע טוב מאד איך לחצות את הכביש במעבר

חציה. שילמדו אותי? אותי צריך ללמד? הא הא מצחיק מאד

מתנדבת: אז בבקשה תראה להם איך חצית

מתנדב: עכשיו אני אדגים לכם ואתם תראו שאין מה ללמד אותי. אני יודע הכל. אם כבר אז

אני אלמד אתכם!

מתנדב חוצה את מעבר החציה – כמובן כנגד כל החוקים. רץ קדימה ואחורה נעצר באמצע

מעבר החציה, מקפיץ את הכדור רוקד, הולך אחורה ובאלכסון ורק אז מסיים לחצות

מתנדב: הנה בבקשה. זאת הייתה חציה מושלמת

(ילדים צוחקים?)

מתנדבת: מה אתם אומרים? זאת הייתה חציה מושלמת?

ילדים: לאא!!!

מתנדב: מה? רגע, רגע, רגע, אני רוצה להבין (הולך לצד אחד של מעבר החציה) הייתי פה נכון?

ילדים: כן

מתנדב: (חוצה שוב את מעבר החציה) ואז הגעתי לפה נכון?

ילדים: כן!!!

מתנדב: אז אם הייתי בצד אחד והגעתי לצד השני. זאת הייתה חציה מושלמת!!! לא?

ילדים: לא!!

מתנדב: למה לא? אני לא מבין. אני פשוט לא מצליח להבין

מתנדבת: כי כשחוצים כביש במעבר חציה מה שיותר חשוב מלהגיע מצד לצד השני זה איך

עושים את זה!!!

מתנדב: (צוחק) מה פתאום זה בכלל לא חשוב את מתבלבלת. אני בטוח שהכי חשוב זה

להגיע

מתנדבת: זה מה שהכי חשוב ילדים?

ילדים: לא!!!!

מתנדב: אני לא מבין פשוט לא מבין. נראה לי שגם אתם מתבלבלים

מתנדבת: הם לא מתבלבלים, אתה מתבלבל. הכי חשוב זה לחצות בזהירות!!! יש כללים

לחציה נכונה. (פונה לילדים) מישהו יכול, בהצבעה כמובן, להגיד ל... איך צריך לחצות

במעבר חציה?

נותנים לכמה ילדים לענות

מתנדבת: (למתנדב) עכשיו אתה מבין?

מתנדב: (מהנהן לחיוב) בטח.... שלא! לא הבנתי כלום.

מתנדבת: ילדים. מה אתם חושבים? אולי כדאי שפשוט נדגים לו איך חוצים מעבר חציה כדי

שהוא יבין?

ילדים: כן!!!

מתנדבת בוחרת ילד/ה

מתנדבת: בת כמה את/ה?

ילד: חמש

מתנדב: (פונה לילד שנבחר) נו עכשיו נראה אם אתם יכולים לחצות יותר טוב ממני

מתנדבת: (פונה לילד) אתה יכול להגיד לי מה הדבר הראשון שצריך לעשות כשמגיעים למעבר חציה?

ילד עונה מה שעונה. אם לא מקבלים את התשובה פונים ליתר הילדים ושואלים אם למישהו יש עוד רעיונות.

מתנדבת: נכון מאד. דבר ראשון עוצרים. (פונה לילד שמדגים את החציה) בבקשה, תדגים למתנדב שלנו פה איך עוצרים לפני מעבר חציה. (ילד נעצר לפני מעבר החציה) אז כלל מספר אחד ילדים במעבר חציה, הוא - לעצור!!

מתנדב: סליחה, סליחה, סליחה איזה מן כלל טיפשי זה.

מתנדבת: למה את חושב שזה כלל טיפשי?

מתנדב: כי אם בדיוק אני נורא, נורא ממהר?

מתנדבת: מה אתם אומרים ילדים? אם ממהרים אז אפשר לא לעצור? ילדים: לא!!!

מתנדב: (מתרעם) איזה מן דבר זה? חוצפה! אני יכול לאחור!

מתנדבת: אם תקום כמה דקות קודם תוכל גם לצאת כמה דקות קודם, ואז לא תאחר

מתנדב: אבל אני אוהב לישון עד מאוחר (מתנדבת נותנת לו מבט חמור) אוף!!! זה לא

פייר!!! טוב אז הבנתי, חוק מספר אחד במעבר חציה הוא... הוא... רגע, זה עומד לי על קצה

הלשון ואני לא מצליח להיזכר. ילדים אתם יכולים להזכיר לי?

ילדים: לעצור!!

מתנדב: ידעתי, זהו בדיוק, לעצור.. אז עצרנו ומה עכשיו?

מתנדבת: מי יכול להגיד לי בהצבעה כמובן מה הדבר השני שצריך לעשות כשמגיעים למעבר חציה?

ילדים עונים בהצבעה

מתנדבת: נכון מאד! קודם כל נותנים יד למבוגר. /אני חושבת ששכחתם משהו. מותר לילד בן

פחות מתשע לחצות את הכביש בלי לתת יד למבוגר?

ילד/ילדים עונה/ים

מתנדבת: כלל מספר 2 - כל ילד מתחת לגיל 9 חייב לתת יד למבוגר לפני מעבר חציה. אסור

לחצות כביש בלי לתת יד למבוגר

מתנדבת: (לילד) אז הנה אתה יכול לתת לי יד (נותנים ידיים)

מתנדב: אני גם יכול לתת לך יד?

מתנדבת: בטח

מתנדב: טוב, לתת יד למבוגר אני בהחלט מבין, אבל למה צריך לעצור?
מתנדבת: ילדים למה אתם חושבים שצריך לעצור כשמגיעים למעבר חציה?
ילדים עונים

מתנדבת: נכון מאד כי על הכביש נוסעות מכוניות.

מתנדב: הא! אני לא רואה פה שום מכוניות

מתנדבת: מיד אתה תראה פה מכוניות

בוחרת 4 ילדים נותנת לכל אחד מהם הגה

מתנדבת: בבקשה ילדים אתם תהיו המכוניות שנוסעות על הכביש.

ילדים נוסעים הלוך חזור על מעבר החציה

מתנדבת: הנה עכשיו יש לנו מכוניות.

מתנדב: אז מה צריך לעשות עכשיו?

מתנדבת: מה אתם חושבים ילדים?

ילדים עונים

מתנדבת: נכון. צריך להביט לכל הכיוונים. (מדגימה) כלל שלישי זה להביט. להביט שמאלה ולאחר מכן ימינה ושוב שמאלה ולבדוק אם מכוניות נוסעות על הכביש (לילד) בבקשה תדגים ילד מדגים.

מתנדבת: יש מכוניות על הכביש נכון?

ילד: כן

מתנדבת: אז מה צריך לעשות?

ילד עונה

מתנדבת: יפה מאוד, לחכות שלא יהיו מכוניות או לחכות שהמכוניות יעצרו ויתנו לנו לעבור.

מכוניות אתן יכולות לעצור לנו?

ילדים שמשחקים מכוניות עוצרים

מתנדב: אז עכשיו אפשר לחצות סוף, סוף?

מתנדבת: מה אתם חושבים ילדים? אפשר לחצות?

ילדים עונים

מתנדבת: ואולי יש עוד מכונית שמגיעה מרחוק? או אופנוע או אופניים חשמליות?

מתנדב: אז איך אפשר לנחש את זה? צריך להיות קוסם בשביל זה

מתנדבת: בהחלט לא צריך להיות קוסם. מה לדעתכם צריך לעשות ילדים?

ילדים עונים

מתנדבת: נכון להקשיב! (מדגימה הקשבה) מקשיבים כדי לשמוע האם יש רעש של מכוניות

או כל דבר אחר מתקרב לכיוונינו. בבקשה תראה לי איך אתה מקשיב

ילד שנבחר מדגים הקשבה לכביש

מתנדבת: יפה מאד

מתנדב: רגע אז את רוצה להגיד לי שכלל מספר ארבע זה להקשיב?

מתנדבת: בדיוק! כלל מספר ארבע זה להקשיב

מתנדב: אז זה כלל מטופש!

מתנדבת: סליחה? למה מטופש?

מתנדב: כי אם בדיוק אני שומע מוסיקה עם האוזניות שלי? או... אם קר לי ויש לי צעיף סביב

לאוזניים? מה אז? איך אני יכול "להקשיב"?

מתנדבת: אתה העלית נקודה חשובה מאד! מה אתם חושבים ילדים?

ילדים עונים

מתנדבת: כשמגיעים למעבר חציה אסור בשום פנים ואופן להקשיב למוסיקה באוזניות ואסור

לכסות את האוזניים. תמיד צריך להיות קשובים למה שקורה בכביש

מתנדב: אבל גם לעצור, גם לתת יד, גם להביט וגם להקשיב? אי אפשר לוותר על משהו? זה

ארוך ומבזבז לי את הזמן

מתנדבת: מה אתם אומרים ילדים? זה בזבז זמן לעצור, לתת יד, להביט להקשיב?

ילדים: לא!!!

מתנדבת: זה בכלל לא בזבז זמן. זה זמן שמושקע היטב בלשמור על החיים שלך. אפשר

כבר לחצות?

מתנדב: כן

מתנדבת חוצה עם הילד. מדברת תוך כדי החציה

מתנדבת: בזמן החציה לא רצים ולא הולכים באלכסון, לא מסתכלים בטלפון ובטח שלא

משחקים עם הכדור. הולכים ישר קדימה וכל הזמן ממשיכים להסתכל לצדדים, עד שמגיעים

למדרכה השנייה.

עושים את החציה בתורות עם כל ילדי הגן

דקלום

כדי לשמור על החיים
אנחנו נהיה זהירים בדרכים

עוצרים

נותנים יד

מביטים

מקשיבים

וכשהשטח פנוי בזהירות חוצים